

Прииждането на по-вече градинарски сръдства, макаръ да засилвало домашния животъ, водѣло, както по-рано, така и днесъ къмъ отслабване на цѣлостния напредъкъ на селското производство. Семействата на заможните градинари започнали да намаляватъ земедѣлската работа и да даватъ имотите си подъ наемъ на изполица. Съ това се прекратявали силните и постоянни грижи за подобрение на почвата и плодородието отъ година на година намалявало.

Този процесъ на упадъкъ у земедѣлието продължилъ и следъ Освобождението, когато частъ отъ развититѣ люде заеха държавни и общински служби, а частъ се предадоха на други занаяти. Следъ Голѣмата война и преобразованиета въ Русия церовските градинари въ голѣмата руска нова държава про-паднаха. Тѣ донесоха грамадни количества царски рубли, които изгубиха напълно цената си. Въ последно време, отъ какъ се затвори пътятъ за градинарите въ Русия и се стѣсни свободата въ Румъния, селската младежь, отвикнала вече отъ сериозенъ и системенъ полски трудъ, се пръсва по градовете за дребни служби, или залавя несигурна търговия по демократъ въ голѣмите градове съ зеленчуци, които прекупуватъ отъ едрите търговци и продаватъ съ малка печалба. Въ годината днесъ до 250 души отсятствуватъ презъ лѣтото отъ селото.

Така сигурността на бащиното земедѣлско производство съ зърнени храни падна по качество и цена и нуждитѣ на земедѣлеца останаха безъ сръдства и безъ пазаръ.

Дойде машинното селско производство, а земедѣлците нѣмаха ни сръдства за машини, ни подгответи техничари за тѣхната употреба.

Грѣшката днесъ се вижда. Повикътъ назадъ къмъ селото е основателенъ, но предварително комасирайте или кооперирайте имотите и труда, за да очаквате по-добри дни.

Градинарско дружество. — Заслужава да се отбележи полезната дейност на градинарското дружество „Орало“, основано въ 1862 г. и, може би, най-старото въ България градинарско дружество. То имало културно-просвѣтна цель и много години сплотявало около себе си селяните. Огът това дружество били събрани срѣдства, съ които се издигнала камбанарията и купили камбаните. Сетне то подпомогнало постройката на кооперативния домъ съ 30,000 лв.; за училищната сграда събрали 70,000 лв., за градинарския съюзъ 5,000 лв. Днесъ градинарското дружество дава примеръ за сплетеност. Има градинарски съждъ.

Видни градинари, които се славятъ съ упоритетъ трудъ, подобрение на работата и правятъ напредъкъ, полезенъ за себе си и за селото, като примѣръ, сж: Михаилъ Д. Пиперковъ, Никола Никифоровъ, Христо Велчевъ, братя Никола и Михаилъ Конакчиеви, Христо Маневъ, Христо Босевъ,